

voren: Zijn er wellicht ook *plantensoorten*, die met uitroeiing bedreigd worden? Gelijk uit het volgende blijken zal, is dat zeker het geval t. a. v. sommige orchideeën. *De bedoeling van dit stukje is nu in de eerste plaats om te trachten zooveel mogelijk gegevens te verzamelen omtrent nog meer plantensoorten, wier bestaan wordt bedreigd*, teneinde aan de hand van die gegevens te kunnen nagaan wat ter bescherming kan worden gedaan en vervolgens bij de Regeering stappen daartoe te doen. De Vereeniging moet daartoe echter kunnen wijzen op bepaalde getuigenissen en zij zou dan ook hierbij *de hulp en medewerking willen inroepen van de lezers van De Tropische Natuur, zoomede van Bestuursambtenaren, Houtvesters en alle anderen, die door hun werkkring met deze vraag in aanraking komen*. Wie daaromtrent inlichtingen kan verschaffen, zij zoo vriendelijk ze zoo uitvoerig mogelijk mede te deelen aan den voorzitter der Vereeniging, Dr K. W. DAMMERMAN, *Zoölogisch Museum en Laboratorium, Buitenzorg*.

Onlangs ontving Dr DAMMERMAN een brief van den bekenden ijveraar voor natuurkennis en natuurbescherming, den heer L. COOMANS DE RUITER, Controleur B. B. te Pontianak, met zeer onrustbarende berichten omtrent het uitroeien van sommige orchideeën-soorten. Zonder te willen vooruitloopen op een artikel voor *De Tropische Natuur*, dat de heer COOMANS DE RUITER in portefeuille heeft, mogen hier ter illustratie enkele passages uit dien brief worden aangehaald, teneinde aan te toonen, welke gevaren hier dreigen:

„Het aantal in Borneo voorkomende orchideeën, dat in Europa door kweekers gevraagd wordt, is gering te noemen. In hoofdzaak zijn het de grootbloemige *Paphiopedilum*-soorten, waarvan *P. Lawrenceanum* het meest in trek is.” ..... „Van den grooten kweeker WOLDEMAR NICOLAI, Coswig bij Dresden, ontving ik een brief om hem te willen leveren: *Paphiopedilum Lawrenceanum*, *P. Rotschildianum*, *P. Stonei*, enz. per 1000 stuks. Onnoodig te zeggen, dat ik mijn medewerking voor deze zaak niet heb gegeven. Het moge echter als bewijs dienen, dat er spoedig iets gedaan moet worden, voordat de beste vindplaatsen zijn uitgerooid.” .....

„Een Belgische firma heeft zich in 1928 in verbinding gesteld met een Japanschen orchideeën-handelaar ter plaatse en van den Goenoeng Kelam zijn duizenden Venusmuiltjes gehaald, die als *P. Lawrenceanum* naar België werden verscheept. Medio 1930 trof ik bij genoemden handelaar verscheidene goed ontwikkelde exemplaren met knop aan, die door mij werden aangekocht, omdat ik twijfelde of deze orchideeën nu werkelijk *P. Lawrenceanum* waren. Toen de eerste bloem zich opende, kon in ieder geval met zekerheid worden vastgesteld, dat de Belgische firma een strop had, daar niet de fraaie, grootbloemige *Lawrenceanum* te voorschijn kwam, maar een veel kleiner en lang niet zoo fraai geteekend Venusmuiltje, dat aan de hand van mijn boeken voorloopig gedetermineerd werd als *P. Büllenianum*.”

„Natuurlijk, dat behalve deze Venusmuiltjes, ook allerlei andere soorten (a u collectief naam voor orchideeën, verbastering van den naam van den Engelschen Natuuronderzoeker LOW) van den Kelam werden verzameld en aangezien de Inlandsche plantenverzamelaars er niet het minste verstand van hebben, werd alles maar medegenomen wat op boom of rots groeide. Ik heb twee keer de aankomst van een scheepslading orchideeën uit de binnenlanden te Pontianak bijgewoond en ik kan U de verzekering geven, dat het een bedroevend gezicht was. Slechts een klein percentage kwam goed over en hiervan waren alleen de grootbloemige soorten verkoopbaar, de rest kon als oud vuil worden weggesmeten.”..... „De Goenoeng Kelam is thans vrijwel leeggeplunderd”.

Tot zoover de heer COOMANS DE RUITER, wien wij voor zijn activiteit en belangstelling voor deze zaak wel hulde mogen brengen. Indien er elders dergelijke misstanden bekend zijn, laat men dan niet aarzelen, zulks ter kennis van de Vereeniging te brengen.

VOOR SCHELLENVERZAMELAARS

De heer C. H. J. VAN LANGEVELD, Gasthuissingel 42, Haarlem, zou zich gaarne in verbinding stellen met personen, die hem aan buitenlandsche schelpen zouden kunnen helpen voor zijn verzameling. Hij is bereid om te ruilen tegen Nederlandsche schelpen en porto te vergoeden.

Mevrouw Dr M. VAN OORT-LAU, Katja-katja Wetan 86, Bandoeng, zou ook gaarne in het bezit komen van schelpen, hetzij door ruilen, hetzij door overname. Tevens vraagt zij naar een adres van een schelpenhandelaar in Indië.
